

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoCsp/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120301733
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:6120301733.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej v spore žalobcu: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., IČO: 36 833 533, so sídlom Laurinská 4, 811 01 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, zastúpený: Mgr. Michal Bizoň, LL.M., advokát, IČO: 50 338 421, so sídlom Laurinská 4, 811 01 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanej: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XXX/X, XXX XX D., zastúpenej spoločnosťou JÁNSKÝ & PARTNERS s.r.o., IČO: 47 249 650, so sídlom Štúrova 13, 949 01 Nitra, o zaplatenie sumy 4.586,47 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 19Csp/67/2020-482 zo dňa 12.06.2024 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia odmeny za poskytnutie právnych služieb spočívajúcich v zastupovaní právneho predchodcu žalobkyne E. A. v súdnych a správnych konaniach a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozsudok odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 18 ods. 2, 4, § 6 ods. 1 písm. a), § 11 ods. 3, § 13 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, § 1 ods. 2, § 2 ods. 1, 2 písm. d) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, § 33b ods. 6, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 3, 4 písm. v), 5, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 101, § 470 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 257 a § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol najskôr rozsudkom č. k. 19Csp/67/2020-360 zo dňa 21.12.2022 tak, že konanie v časti o zaplatenie sumy 151,78 eura s príslušným úrokom z omeškania zastavil, žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 949,12 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 15.05.2020 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 59,94%. Po rozhodnutí odvolacieho súdu č. k. 12CoCsp/13/2023-443 zo dňa 22.02.2024 a vrátení veci súd prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, mal súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi žalobcom a nebohým manželom žalovanej E. A., bola dňa 21.08.2015 uzavretá zmluva o poskytovaní právnych služieb, na základe ktorej žalobca poskytoval E. A. právne služby spočívajúce v zastupovaní pána A. v súdnom konaní vo veci určenia vlastníckeho práva z titulu neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej so subjektom Poľnohospodárska Pôda s.r.o. E. A. vznikol za predmetný pozemok nárok na zaplatenie vyvlastňovacej náhrady v sume 14.158,07 eura, ktorá bola

poukázaná na osobitný účet žalobcu. Žalobca s E. A. uzavreli dňa 06.06.2016 dohodu o vzájomnom započítaní pohľadávok, ktorou došlo k zápočtu pohľadávky E. A. na zaplatenie vyvlastňovacej náhrady a nároku žalobcu na trovy právneho zastupovania titulom zmluvy o poskytovaní právnych služieb zo dňa 21.08.2015 vyčíslených žalobcom na sumu 3.397,93 eura. V deň uzavretia dohody o vzájomnom započítaní pohľadávok uzavrel žalobca s E. A. ďalšiu zmluvu o poskytovaní právnych služieb, v ktorej sa dohodli na poskytovaní ďalších právnych služieb. Išlo o konania vymedzené v čl. I. bod 2 písm. a), b), c) zmluvy, menovite konanie pred Okresným súdom Bratislava V. vedené pod sp. zn. 42C/52/2016, konanie pred Okresným súdom Bratislava I., sp. zn. 18C/43/2015, a akékoľvek súdne, správne a iné konania týkajúce sa predmetu zmluvy, ku ktorým udelí E. A. žalobcovi písomné plnomocenstvo.

3. Keďže E. A. dňa XX.XX.XXXX zomrel a žalovaná v dedičskom konaní nadobudla majetok v hodnote 70.065,765 eura, zodpovedá s poukazom na ustanovenie § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudla k celému dedičstvu, t. j. v rozsahu 98,45%. Súd nárok nepovažoval za premlčaný, keďže odmena bola splatná až po sumarizácii všetkých úkonov a skončení celej agendy. Vzhľadom na to, že súd mal preukázané, že konania vedené Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 15C/112/2016 a sp. zn. 25C/361/2016 pred 13.07.2017, teda tri roky pred podaním žaloby, skončené neboli, žalobcovi právo fakturovať nevzniklo, jeho nárok preto nemôže byť premlčaný.

4. Súd ďalej konštatoval, že zmluva o poskytovaní právnych služieb zo dňa 06.06.2016 v čl. V. ods. 2 uvádza, že E. A. ako klient žalobcu bol v zmysle ust. § 18 ods. 4 zákona o advokácii informovaný o odmene za jeden úkon právnej služby a nebolo sporné, že E. A. túto zmluvu podpísal. Samotný podpis zmluvy E. A. ešte nepreukazuje, že E. A. bol reálne oboznámený s tým, že žalobca si voči nemu bude za jednotlivé ním vyčíslené úkony, ktoré v čase podpisu zmluvy o poskytovaní právnych služieb ani neboli známe, uplatňovať nárok na zaplatenie sumy vo výške 303,74 eura + DPH, resp. 151,87 eura + DPH. E. A. síce dňa 06.06.2016 zložil žalobcovi zálohu vo výške 728,98 eura za budúce právne služby, pričom táto záloha zodpovedala 2 úkonom právnej služby v zmysle čl. V. bodu 2 zmluvy o poskytovaní právnych služieb; uvedené však neznamená, že E. A. si bol vedomý toho, za čo (za aké úkony) túto sumu žalobcovi uhradil. Záloha vo výške 728,98 eura nebola E. A. zložená ako odmena na vykonanie nejakého konkrétneho úkonu právnej služby, ale bola zložená do budúca pre prípad, že žalobca bude v mene E. A. vykonávať ešte nejaké ďalšie úkony. Uvedené vyplynulo z výsluchu žalovanej, svedkov D. C. a F. C.. Zloženie zálohy v sume 729,98 eura určenej na „budúce dodanie právnych služieb“ je uvedené aj na faktúre žalobcu č. 20164006. Z vyjadrenia žalovanej ako aj svedkov D. C. a F. C. ďalej vyplynulo, že E. A. túto zálohu v sume 728,98 eura zložil počítajúc s tým, že sa mu z tejto sumy nejaká čiastka vráti. Aj vzhľadom na postoj E. A. očakávajúceho vrátenie aspoň časti zloženej zálohy, ktorú skutočnosť súd považoval za preukázanú, dospel k záveru, že E. A. nemal predstavu o tom, aké úkony právnej služby mu budú zo strany žalobcu poskytnuté a už vôbec nemal predstavu o ich finančnej náročnosti a rozsahu.

5. Poukázal na to, že E. A. bol vo vzťahu k žalobcovi v právnom postavení spotrebiteľa, mal právo byť informovaný o tom, aké nároky si voči nemu môže žalobca na základe zmluvy o poskytovaní právnych služieb uplatniť a s týmito musel nepochybniteľným spôsobom súhlasiť. Účelom ustanovenia §18 ods. 4 zákona o advokácii je zabezpečiť, aby mal klient advokáta, ktorý je spotrebiteľom, jasnú predstavu o finančnej náročnosti jeho právneho zastupovania, aby vedel a počítal s tým, akú finančnú čiastku si voči nemu bude jeho právny zástupca uplatňovať, a aby bol na uvedené pripravený. Citované zákonné ustanovenie má význam v každom jednom právnom vzťahu medzi klientom (spotrebiteľom) a advokátom, a je osobitne významné v prípadoch, ako je práve prejednávaný spor, kedy nebolo sporné, že zastupovanie E. A. žalobcom trvalo niekoľko rokov, pričom E. A. nemal vôbec predstavu o tom, aké úkony za neho žalobca ako jeho právny zástupca vykonáva a koľko ho to bude stáť. Súd dospel k záveru, že žalobca si povinnosť uvedenú v ustanovení § 18 ods. 4 zákona o advokácii nesplnil, a preto mu odmena za úkony právnej služby, ktoré si voči žalovanej ako právnej nástupkyňi E. A. uplatnil, nepatrí.

6. Aj z uznesenia Predsedníctva SAK č. 18/10/2019, na ktoré žalobca poukazoval, vyplýva povinnosť advokáta informovať klienta tak, aby bolo klientovi zrejmé, že odmena za jeden úkon právnej služby sa vzťahuje aj na každý ďalší úkon vykonaný advokátom v predmetnej veci. Aj predmetné uznesenie smeruje k tomu, že klient musí mať v každom štádiu konania predstavu o vykonávaných úkonoch a ich finančnej náročnosti, čo v prejednávanom spore dodržané nebolo.

7. Keďže žalovaná bola v spore úspešná v plnom rozsahu, priznal jej súd voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom zohľadnil aj zavinenie zastavenia konania žalobcom

v časti o zaplataenie sumy 151,87 eura. Súd nevzhliadol žiaden dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP a nepriznanie náhrady trov konania žalovanej. Uviedol, že dôvodom nepriznania náhrady trov konania nemôže byť to, že právnomu predchodcovi žalovanej E. A. boli zo strany žalobcu poskytnuté právne služby, za ktoré E. A. nezaplatil. Niet pochybností, že žalobcovi ako advokátovi by za dodržania zákonných povinností advokáta vo vzťahu ku klientovi nárok na nejakú odmenu vznikol. Nedodržanie jeho zákonných povinností advokáta nie je možné pričítať na ľarchu jeho klienta, resp. žalovanej. Je nepochybné, že žalovanej v súvislosti s týmto konaním vznikli trovy konania a súd považoval za spravodlivé, aby bol žalobca zaviazaný na ich náhradu. Nie je možné hovoriť ani o obohacovaní sa žalovanej na úkor žalobcu. Žalobca by si mal uvedomiť, že to bol práve on, kto inicioval tento spor, nebyť ktorého by žiadne trovy konania nevznikli.

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť. Namietal porušenie práva na spravodlivý proces, vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP. Uviedol, že nesúhlasí s tvrdením súdu, že si nesplnil povinnosť uvedenú v § 18 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. S klientom predsa uzatvoril dňa 06.06.2016 zmluvu o poskytovaní právnych služieb, v ktorej sa v článku V. ods. 2 dohodli na odmene za jeden úkon právnej služby vo výške 303,74 eura bez dane z pridanej hodnoty. Z tohto jednoznačne vyplýva, že klient bol informovaný o výške odmeny. Z § 18 ods. 4 zákona o advokácii nevyplýva, že by advokát musel klienta priebežne pred každým vykonaným úkonom utvrďovať, že písomná zmluva stále platí. Takýto výklad ide jednoznačne nad rámec predmetného ustanovenia a robí slobodne uzavretú písomnú zmluvu len papierom bez právnych účinkov. Poukázal na uznesenie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory č. 18/10/2019, podľa ktorého "Ustanovenie § 18 ods. 4 zákona o advokácii nevyžaduje, aby advokát informoval klienta o výške odmeny za úkon právnej služby vždy pred vykonaním každého konkrétneho úkonu, ale postačuje, aby advokát v konkrétnej právnej veci informoval klienta o výške tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby pri uzavretí zmluvy o poskytovaní právnych služieb tak, aby bolo klientovi zrejmé, že odmena za jeden úkon právnej služby, o ktorej advokát klienta takto informoval na začiatku poskytnutia právnych služieb, alebo na ktorej sa advokát s klientom dohodol, sa vzťahuje aj na každý ďalší úkon vykonaný advokátom v tejto jednej právnej veci; to neplatí v prípade, ak dochádza k zmene výšky tarifnej odmeny počas zastupovania." Z článku V. ods. 3 zmluvy o poskytovaní právnych služieb vyplýva, že klient mal vedomosť o tom, že bude potrebné vykonať viacero úkonov, keď zložil preddavok v dohodnutej sadzbe za dva úkony právnej služby. Toto priamo vyvracia poznámku súdu prvej inštancie, že zo zmluvy nevyplývalo, že by sa dohodnutá odmena mala vzťahovať aj na každý ďalší vykonaný úkon. Nesúhlasí ani so záverom súdu, že klient očakával, že sa mu z poskytnutej zálohy nejaká čiastka vráti. Logicky to nesedí už len z toho dôvodu, že klient mu dňa 29.02.2016 udelil plnomocenstvá na zastupovanie v dvoch súdnych sporoch, neskôr v ďalších dvoch konaniach dňa 11.07.2016 a 02.08.2016. Súd prvej inštancie v tomto nekriticky uveril svedkom, ktorí neboli priamo účastní stretnutia konateľa žalobcu s E. A. dňa 06.06.2016. Súd prvej inštancie svoje úvahy založil iba na predpokladoch a na výpovediach osôb, ktoré neboli ani svedkami danej okolnosti. Keď niekto niekoho sprevádzal na stretnutie, nezúčastnil sa ho, tak súd nemôže z toho hneď účelovo predpokladať, že sprevádzajúci vie hodnoverne povedať, čo sa na stretnutí udialo. Z § 18 ods. 4 zákona o advokácii nevyplýva ani to, že by klient za každých okolností musel vopred vedieť do centu presne, aká bude účtovaná odmena vo faktúre. Keď je dohodnutá tarifná odmena, advokát nemôže vopred vedieť, koľko úkonov právnej služby vykoná. Advokát si splní povinnosť v zmysle § 18 ods. 4 zákona o advokácii vtedy, ak sa s klientom pred začatím poskytovania právnych služieb dohodne na konkrétnej výške tarifnej odmeny za právne služby, teda na výške odmeny za jeden úkon právnej služby, čím dôjde k naplneniu účelu právnej úpravy, ktorým je predvídateľnosť odmeny za poskytovanie právnych služieb. Ak by bola výsledná odmena neprimerane vysoká, súd má možnosť s poukazom na § 18 ods. 2 zákona o advokácii skúmať, či advokát postupoval účelne a hospodárne, avšak nemôže advokátovi nepriznať vôbec žiadnu odmenu.

9. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že z výpovedí svedkov, ktorí boli alebo sú zamestnancami žalobcu (G. H.) nesporne vyplynulo, že E. A. o odmene v zmysle informačnej povinnosti ustanovenej § 18 ods. 4 zákona o advokácii poučovaný a poučený jednoducho nebol. Žalobca to nerozporoval ani počas konania pred súdom prvej inštancie a nerozporuje to ani v podanom odvolaní. Svedkyňa I. J. K. nevedela, či sa vôbec s E. A. stretla, pričom do kauzy vstúpila, keď už bola rozbehnutá s tým, že o každom úkone upovedomila JUDr. Bizoňa, nie teda pána A.. Ak teda žalobca preukázateľne a preukázane nesplnil

zákonnú informačnú povinnosť v zmysle ustanovenia § 18 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z., bol naplnený predpoklad aplikácie sankcie podľa uvedenej zákonnej normy, a to že žalobcoví odmena nepatrí. Uznesenie predsedníctva SAK nemôže byť nadradené všeobecne záväzným normám hmotného práva, teda v tomto prípade ustanoveniu § 18 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, ktorý rieši občiansko-právny vzťah advokáta a jeho klienta v postavení spotrebiteľa. Poukázal na stanovisko Predsedníctva SAK v Bulletine slovenskej advokácie č. 4/2024 k ochrane spotrebiteľa v súvislosti s novelizáciou zákona o ochrane spotrebiteľa z pohľadu advokáta, podľa ktorého „Nadobudnutím účinnosti zákona ostali nedotknuté povinnosti advokáta voči klientovi stanovené zákonom o advokácii vrátane informačných povinností advokáta voči klientovi, napríklad povinnosť v priebehu poskytovania právnej služby informovať klienta, ktorý je spotrebiteľom právnej služby, o výške odmeny za úkon právnej služby ešte pred začatím tohto úkonu.“, ktoré taktiež potvrdzuje správnosť rozhodnutia súdu v tejto veci, ktoré žalobca zjavne bez relevantného odôvodnenia napáda. Odmieťa, že súd založil svoje úvahy iba na výpovediach svedkov z radov jej rodinných príslušníkov. Súd nepochybne vychádzal aj z výpovedí zamestnancov žalobcu. Odmieťa akékoľvek koordinovanie výpovedí svedkov z radov jej rodinných príslušníkov, ktorí všetci vypovedali spontánne a konzistentne, na rozdiel od svedkov, ktorých navrhol žalobca a z výpovedí ktorých zjavne vyplynulo, že zväčša vypovedali účelovo, účelovo nekonkrétne a nekonzistentne.

10. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 1. júla 2016, ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 177 ods. 2 písm. c), § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

11. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením, pretože na podklade skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov prijal správny právny záver o tom, že žalobca nepreukázal, že si splnil povinnosť stanovenú mu v ustanovení § 18 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z. Podľa tohto ustanovenia je advokát povinný v priebehu poskytovania právnej služby informovať klienta, ktorý je spotrebiteľom právnej služby, o výške odmeny za úkon právnej služby ešte pred začatím tohto úkonu, inak mu odmena nepatrí. To neplatí v prípade, ak je potrebné úkon právnej služby vykonať bezodkladne.

12. Obrana žalobcu bola založená na tom, že s klientom dňa 06.06.2016 uzatvoril zmluvu o poskytovaní právnych služieb, v ktorej sa v článku V. ods. 2 dohodli na odmene za jeden úkon právnej služby vo výške 303,74 eura bez dane z pridanej hodnoty, z čoho jednoznačne vyplýva, že klient bol informovaný o výške odmeny. Podľa žalobcu z ustanovenia § 18 ods. 4 zákona o advokácii nevyplýva, že by musel klienta priebežne pred každým vykonaným úkonom utvrdzovať, že písomná zmluva stále platí.

13. K tomu odvolací súd uvádza, že v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy sa viedli konania na Okresnom súde Bratislava V. a I. pod sp. zn. 42C/52/2016 a sp. zn. 18C/43/2015 (obsiahnuté aj v čl. I. bod 2. písm. a), b) zmluvy), v ktorých boli žalobcovi udelené plnomocenstvá ešte pred podpísaním zmluvy, dňa 29.02.2016. Žalobca ničím nepreukázal, že v čase udelenia plnej moci pánom A., bol klient vo vyššie uvedených konaniach informovaný o výške odmeny za úkon právnej služby, hoci si odmenu za prevzatie a prípravu zastúpenia v konaní uplatňoval. Rovnako žalobca nepreukázal, že by klienta informoval o výške konkrétnej odmeny za každý úkon právnej služby ešte pred jeho začatím, resp. že by ho vôbec informoval o tom, aký úkon právnej služby bude v tej ktorej konkrétnej veci vykonaný.

14. Z čl. I. bod 2. písm. c) zmluvy o poskytovaní právnych služieb ďalej vyplýva, že žalobca mal poskytnúť E. A. „právne služby spočívajúce v zastupovaní klienta v akýchkoľvek ďalších súdnych, správnych a iných konaniach týkajúcich sa predmetu tejto zmluvy, ku ktorým klient udelí advokátovi plnomocenstvo.“ Pán A., ktorý bol v postavení spotrebiteľa, tak z obsahu takto naformulovanej zmluvy, nemal konkrétnu predstavu o tom, aké ďalšie konania by sa v budúcnosti mohli viesť, koľko úkonov právnej služby by sa v tom-ktorom konaní malo zrealizovať, a akú sumu by ho právne zastupovanie žalobcom v daných konaniach malo stáť. Takúto predstavu nemal ani vo vyššie uvedených konaniach, ktoré sa viedli pred uzatvorením predmetnej zmluvy. Žalobca v konaní netvrdil a ani nepreukázal, že v konaniach, v ktorých mu bola pánom A. plná moc udelená či už pred uzatvorením zmluvy o poskytovaní právnych služieb alebo až po jej uzatvorení, klienta poučil o výške odmeny za úkon právnej služby ešte

pred začatím tohto úkonu. Svedkyňa H., ktorá je zamestnankyňou žalobcu, potvrdila, že pánovi A. dala podpísať dve vyhotovenia plnej moci v nemocnici, avšak o odmene ho nepoučila. Rovnako svedkyňa I. K. potvrdila, že pánovi A. neúčtovala úkony, ktoré ako splnomocnení zástupcovia vykonávali, o každom úkone upovedomila JUDr. Bizoňa a klientovi sa odmena vyúčtovala pri ukončení sporu. Z výpovedí týchto svedkýň vyplynulo, že o úkonoch, ktoré sa v jednotlivých konaniach realizovali a o ich výške pred každým úkonom, nemal pán A. žiadnu vedomosť.

15. Ako už uviedol odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení č. k. 12CoCsp/13/2023-443, cieľom ustanovenia § 18 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z. je poskytovanie informácií advokáta jeho klientovi pred začatím úkonu právnej služby, aby klient vedel o počte úkonov a o ich výške a mal možnosť v prípade, ak už nie je v jeho možnostiach odmenu za poskytnuté právne služby platiť, od zmluvy odstúpiť. Klient, ktorý je v postavení spotrebiteľa, musí mať vedomosť o počte úkonov a o ich výške, aby vedel, akú odmenu bude musieť za poskytnuté právne služby advokátovi uhradiť. Je rozdiel, či v konaní pred súdom advokát poskytne klientovi napr. 4 úkony právnej služby zahŕňajúce prípravu a prevzatie právneho zastúpenia, spísanie žaloby, účasť na pojednávaní, vyjadrenie, alebo mu poskytne 10 úkonov, ktoré budú zahŕňať ďalšie vyjadrenia a účasti na pojednaniach. Klient by v každom prípade mal mať možnosť sa na základe relevantných informácií o počte a výške úkonov právnej služby rozhodnúť, aký počet úkonov je v jeho možnostiach ako odmenu advokátovi uhradiť.

16. V prejednávanej veci nemal pán A. informácie o výške odmeny pred vykonaním úkonu právnej služby a nemal ani vedomosť, čo ho bude právne zastupovanie žalobcom nakoniec stáť, keďže nemal ani predstavu o počte úkonov právnej služby, ktoré mu boli zo strany žalobcu poskytnuté. Vyúčtovanie bolo právnenému predchodcovi žalovanej zaslané žalobcom až listom zo dňa 12.03.2020, z ktorého sa mal klient dozvedieť o počte poskytnutých úkonov právnej služby v jednotlivých konaniach a o výške odmeny 3.189,64 eura. Klient tak bol takmer po štyroch rokoch od uzatvorenia zmluvy o poskytovaní právnych služieb informovaný o jednotlivých úkonoch právnej služby a o celkovej výške odmeny advokáta v jednotlivých konaniach, a to bez priebežných vedomostí o vykonávaných úkonoch a ich výške ako aj bez možnosti odmietnuť ďalšie zastupovanie žalobcom, pokiaľ zo strany spotrebiteľa nebolo v jeho možnostiach odmenu ďalej hradíť. Tvrdenie žalobcu, že pán A. mal vedomosť o výške odmeny za jeden úkon právnej služby, keďže bola dohodnutá v zmluve o poskytnutí právnych služieb, a preto ho nebolo potrebné pred každým úkonom informovať, v kontexte vyššie uvedeného neobstojí. Klient žalobcu nemal v čase uzatvorenia zmluvy o poskytnutí právnych služieb žiadnu predstavu o tom, aké úkony, v akých konaniach a v akom počte bude jeho právny zástupca vykonávať, a nemal teda vôbec žiadnu predstavu o celkovej výške odmeny. Z uvedeného dôvodu je dôležité, aby advokát svojho klienta pred každým úkonom informoval o výške odmeny, čím dáva klientovi možnosť rozhodnúť sa, či má záujem na ďalšom zastupovaní alebo na ukončení právneho zastúpenia, pokiaľ vzhľadom na počet úkonov už nie je v jeho možnostiach alebo záujme ďalej platiť za úkony právnej služby. Podľa názoru odvolacieho súdu by pre splnenie povinnosti v zmysle § 18 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z. postačovalo písomné informovanie klienta o zamýšľanom úkone právnej služby a o jeho výške s tým, že pokiaľ klient nevyjadrí svoj nesúhlas, tak voči úkonu právnej služby a jeho výške nemá námietky. Je na rozhodnutí právneho zástupcu, akú formu informovania zvolí, aby v prípade pochybností a možného sporu, vedel preukázať, že postupoval v zmysle zákona a splnil si svoju povinnosť informovať klienta pred začatím úkonu. Cieľom predmetného ustanovenia je podľa názoru odvolacieho súdu, aby klient mal počas jeho zastupovania advokátom jasnú predstavu o vykonávaných úkonoch právnej služby a tiež o sume, ktorú bude musieť za tieto právne služby zaplatiť. V danom prípade tomu tak nebolo, keďže o úkonoch právnej služby nebol klient informovaný a o výške odmeny sa dozvedel takmer po štyroch rokoch od uzatvorenia zmluvy o poskytovaní právnych služieb.

17. Ustanovenie § 18 ods. 4 bolo do zákona č. 586/2003 Z. z. zakomponované novelizáciou prostredníctvom zákona č. 304/2009 Z. z. V dôvodovej správe sa uvádza, že „Obdobne ako u notára, musí advokát vopred informovať spotrebiteľa právnej služby o cene úkonu právnej služby. Ak si túto povinnosť nesplní a poskytne úkon právnej služby, zanikne mu zo zákona právo na odmenu za tento úkon právnej služby. Cieľom je posilniť dôveru v advokátsky stav, pretože odmena za poskytovanie právnej služby sa stane viac predvídateľnou. Prax totiž potvrdzuje, že najmä pri vysokých odmenách spotrebiteľ právnej služby negatívne znáša oznam o celkovej konečnej odmene advokáta. Navrhované ustanovenie zapadá do celkového kontextu právnej úpravy určenej na ochranu spotrebiteľa.“

18. V prípade poskytnutia preddavku na odmenu zodpovedajúcu dvom úkonom právnej služby (čl. V. bod 3. zmluvy o poskytovaní právnych služieb) nebol klient informovaný, na aké dva úkony, v ktorom konaní a v akej výške bude preddavok započítaný. Uvedené nevyplýva zo zmluvy, z faktúry vystavenej dňa 06.06.2016 a ani z výzvy na úhradu zo dňa 12.03.2020. Klient tak nemal vedomosť, na aké úkony právnej služby boli preddavky zložené a následne započítané. Žalobca ani v priebehu konania neuviedol, na aké úkony právnej služby boli finančné prostriedky poskytnuté klientom, započítané.

19. V prejednávanej veci nie je ani tak podstatné, či klient očakával, že sa mu časť peňazí z preddavku ešte vráti, čo žalobca spochybnil, ale tá skutočnosť, či žalobca preukázal, že postupoval v zmysle ustanovenia § 18 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z., pretože v opačnom prípade mu nárok na odmenu nepatrí. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, keďže ani len netvrdil, že svoju povinnosť informovať klienta pred začatím úkonu splnil. Za splnenie povinnosti uloženej mu zákonom o advokácii považoval uzatvorenie zmluvy o poskytovaní právnych služieb, v ktorej uviedol cenu za jeden úkon právnej služby, čo však súd prvej inštancie ako aj odvolací súd už z vyššie uvedených dôvodov nepovažoval za správny postup tak, ako to má na mysli vyššie uvedené ustanovenie zákona. Ustanovenie § 18 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z. je v súlade s právnou úpravou určenou na ochranu spotrebiteľa, ktorý má byť informovaný o úkonoch právnej služby ako aj o ich výške, aby mal jasnú predstavu o výške odmeny, ktorú bude musieť uhradiť. Výška odmeny za poskytnutie právnej služby má byť pre klienta predvídateľná a nie prekvapivá.

20. Žalobca krátko pred verejným vyhlásením rozsudku doručil odvolaciemu súdu ďalšie vyjadrenie ohľadom výkladu ustanovenia § 18 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z. a poukázal na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Nitre, a to na rozhodnutia sp. zn. 25CoCsp/12/2022 a sp. zn. 7CoCsp/32/2023, v ktorých mu bola odmena priznaná. Po oboznámení sa s rozhodnutiami musel odvolací súd konštatovať, že v konaní sp. zn. 25CoCsp/12/2022 odvolací súd v bode 9.3. odôvodnenia uviedol, že „odvolací súd nespochybnuje povinnosť advokáta informovať klienta o výške odmeny za úkon právnej služby pred začatím tohto úkonu, ktorej porušenie má za následok, že odmena za tento úkon advokátovi nepatrí (§18 ods. 4 zákona o advokácii)“. V danej právnej veci však boli pri priznaní odmeny rozhodné iné skutkové okolnosti, keďže súdy mali z vykonaného dokazovania preukázané, že klientka bola informovaná o výške odmeny za úkon právnej služby. V prejednávanej veci bolo naopak výpoveďou svedkýň preukázané, že právneho predchodcu žalovanej o výške odmeny neinformovali ani pri podpísaní plnej moci a nieto ešte pred vykonaním úkonu právnej služby tak, ako to ukladá ustanovenie § 18 ods. 4 zákona o advokácii. O úkonoch právnej služby klient nebol informovaný a o celkovom počte úkonov v tej-ktorej veci a výške odmeny sa dozvedel až v konečnom vyúčtovaní odmeny.

21. Obdobný výklad ustanovenia § 18 ods. 4 zákona o advokácii je možné nájsť aj v iných rozhodnutiach súdov rôznych inštancií, napr. v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 341/2020, v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/17/2024, v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/169/2022 a tiež v najnovšom uznesení Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7CoCsp/7/2024 zo dňa 23.01.2025, kde súd v odôvodnení uviedol, že „Podľa tohto ustanovenia je advokát povinný klienta o výške odmeny za jeden úkon právnej služby informovať na začiatku zastupovania pred vykonaním prvého úkonu (pozri napr. Rozhodnutie IX. disc. senátu SAK z 12. decembra 2013, sp. zn. DS IX.-49/12:4906/2011). To znamená, že v danej veci práve žalobkyňa bola povinná žalovanej poskytnúť informáciu o výške odmeny za ten ktorý úkon právnej služby, pretože v opačnom prípade, teda v prípade neposkytnutia tejto informácie, nemá nárok na odmenu za vykonané služby“. V rozhodnutí sp. zn. 7CoCsp/32/2023, na ktoré poukázal žalobca, zastal Krajský súd v Nitre odlišný právny názor, a teda že postačuje klienta informovať o výške odmeny za jeden úkon právnej služby pred prvým úkonom právnej služby na začiatku zastupovania, ak zostala výška odmeny za úkon právnej služby nemenná (bod 45. odôvodnenia). S uvedeným názorom sa odvolací súd už z vyššie uvedených dôvodov (vedomosť o počte úkonov právnej služby, o celkovej výške odmeny, ochrana spotrebiteľa, prekvapivosť, predvídavosť, možnosť klienta odstúpiť od právneho zastúpenia) nestotožnil.

22. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo. S ohľadom na odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolací súd konštatoval, že zodpovedá požiadavkám upraveným v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom toto rozhodnutie odvolací súd nezhodnotil ako arbitrárne, nepresvedčivé a nepreskúmateľné, a preto ho ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Odvolanie žalobcu preto odvolací súd posúdil ako neopodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie z tohto dôvodu potvrdil.

23. V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, ktorej patrí v celom rozsahu náhrada trov vynaložených v tomto štádiu konania. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP rozhodol, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).